

Újra itt a magyar viselettörténet nagylexikona

2012 november 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

A Kossuth Kiadó jóvoltából jelent meg a napokban A magyar viseletek története című, 1900-ban készült kiadvány reprint verziója.

Az impozáns könyv – Nagy Géza, a Magyar Nemzeti Múzeum akkori régészének szövegeivel, a dekoratív illusztrációkat Nemes Mihály rajzolta és festette – több mint száz éve, 1900 márciusában jelent meg a Franklin Társulat gondozásában, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium támogatásával. A magyar viseletek története a magyar történelem egészét átfogó, máig legaprólékosabbnak tekinthető viselettörténeti munka, amely elengedhetetlen művészettörténeti tudást tartalmaz. Mostanáig sem jelent meg ilyen, párját ritkító, összefoglaló mű: Nagy Gézaéé könyve most is a legfontosabb hivatkozási alapja jelmez- és divattervezőknek, tudományos kutatások munkatársainak. Éppen ezért nagyon is időszerű volt, hogy a Kossuth Kiadó jóvoltából nemrég megjelenhetett az egykori kiadvány leghíbb reprint verziója.

A dekoratív, lenyűgöző kiállítású könyvet negyven színes és hetvenegy fekete-fehér rajzolt és festett táblakép több mint ezeröttszáz illusztrációja díszíti. A fekete-fehér rajzok nem véletlenül esetenek, ahogy azt Nagy Géza is megfogalmazza bevezetőjében: munkatársa a leghitelesebb módon kívánta papírra vetni ezeket a tárgyakat. A színes, nagyméretű életképeknél azonban saját képzeletére hagyatkozott. A táblamagyarázatokon túl Nagy Géza egy vastos tanulmányban sorra veszi a magyar viselet egész történetét a szkíta szarmata viselettől, a népvándorlás kori turáni, a honfoglalás kori, valamint a középkori viseleten át az újkori öltözékekig, egészen a XIX. század végéig.

„Régóta érzett hiány pótlására van hivatva ez a munka, összefügg? képet igyekszik nyújtani a magyar viseletről a legrégebbi időktől kezdve egész jelenlegi kialakulásáig” – fogalmaz Nagy Géza a száztizenkét évvel ezelőtt napvilágot látott műve bevezetőjében. Sajnos az azóta eltelt időszakról a mai napig nem született hasonló volumenű és tudásanyagú mű. Átfogóan csak a nemzetközi szakirodalomból lehet tájékozódni az 1900-as évek viselettörténetének alakulásáról. A múlt században a viselettörténeti kutatások még eléggé gyerekcipőben jártak, így később számos kritika érte Nagy Géza tárgyi tévedésekből adódó okfejtéseit, de mindezek ellenére alapműként kell tekinteni a magyar viselet történetére. A tudomány mai állása szerint több dolog ugyan már nem állja meg igazán a helyét, de mindezeket F. Dózsa Katalin az újra kiadott könyvhöz mellékelte tanulmánya világossá teszi. Nagy Gézát ennek ellenére korának sokoldalú, nagy tudású gondolkodójaként tartják számon: munkatársa volt a Székely Nemzeti Múzeumnak (1881–1889), majd a Magyar Nemzeti Múzeumnak, 1901-től pedig az MTA levelező tagjának is felvették, hosszú évekig volt az Archaeológiai Értesítő szerkesztője. Történelmi, régészeti, oklevéltári kutatásokat folytatott egész életén keresztül.

Nemes Mihály, a fiatal illusztrátor lelkesen vetette bele magát a munkába, rajzait hosszas kutatómunka előzte meg: végigjárta a lehetséges helyszíneket, de számos forrásanyagot, lexikonban fellelhető adatokat alapul véve készítette el az öltözködési szokásait bemutató munkáját. Képein a kosztümök mellett megjelennek a különböző korok legfontosabb díszítő motívumai, a királyi jelvények, fegyverek, sisakok. Részletesen bemutatja a paraszti és a főúri osztály öltözködésének jellemvonásait. De a nagy tudásanyagot összegző mű részletes képet fest nem csak a magyarság öltözködéskultúrájáról, de az itt élő kisebbségekről, szórvány nemzetségekről is. Nagy Géza ezekhez a képekhez igazítva írta meg elemző szövegeit a viseletekről. Az egyes képeket magyarázatoként lebilincselő részletességgel elemezte, pontosan megjelölve azok lelőhelyét, a róluk fellelhető publikációikat.

Forrás: Kossuth Kiadó

A könyv megjelenéséhez kapcsolódva Képek a történelmi Magyarországról – Tájak, viseletek címmel kiállítás nyílt az Országos Széchényi Könyvtárban. A tárlat olyan metszetekkel – külföldi viselettörténeti munkák, krónikák, főnemesi galériákból származó képek vagy éppen honfoglalás kori ékszerleletek – találkozhat a látogató, amelyek inspirálhatták a kötet készítőit. A kiállítás első tematikus része az Erekytérben november 6. és november 22. között, második része pedig a VII. szinti katalógustérben január 12-éig látható.

A Kossuth Kiadó hetven darab b?rborítású díszalbumot is megjelentetett a közelg? ünnepekre készülve. Az els? számú b?rkötéses díszalbumot az Országos Széchényi Könyvtár kapta ajándékba.

(Nagy Géza – Nemes Mihály: *A magyar viseletek története – reprint kiadvány*, Kossuth Kiadó, 2012. 242 oldal, 9990 forint)

mno.hu - Makrai Sonja

Ajánló